

Belgische Senaat

ZITTING 2003-2004

4 DECEMBER 2003

Wetsvoorstel betreffende de bemiddeling in bankzaken en de distributie van financiële instrumenten

(Ingediend door de heer [Luc Willems](#))

TOELICHTING

In tegenstelling tot de verzekeringsbemiddeling heeft de bemiddeling in bankzaken geen wettelijk statuut. Er bestaat enkel een bevoegdheidsverlening aan de Koning, waarvan tot dusver geen gebruik is gemaakt, en de circulaire 93/5, waarin de Commissie voor het bank- en financiewezen (CBF), in het kader van artikel 20 van de wet van 22 maart 1993, nader toelicht op welke wijze zij wenst dat de kredietinstellingen hun netwerken van gevolmachtigde agenten organiseren.

Artikel 90 van de wet van 22 maart 1993 machtigt de Koning om, na advies van de CBF en van de Nationale Bank van België (NBB), regels vast te stellen die gelden voor de in België gevestigde natuurlijke of rechtspersonen die in België geregeld optreden als lasthebber, makelaar of commissionair bij het sluiten van banktransacties, met het oog op een goede administratieve en boekhoudkundige organisatie en een passende interne controle, voor statistische doeleinden alsook in het kader van het monetair beleid.

De wet van 30 juni 1975 betreffende het statuut van de banken, de private spaarkassen en bepaalde andere financiële instellingen had reeds de mogelijkheid ingevoerd, in artikel 71, om bij koninklijk besluit het statuut te regelen van de lasthebbers, makelaars of commissionairs die als tussenpersoon optreden voor verrichtingen van banken. De Koning heeft nooit gebruik gemaakt van die bevoegdheidsverlening.

Luidens de circulaire 93/5 van de CBF mag een gevolmachtigd agent in beginsel slechts één kredietinstelling vertegenwoordigen. Het betreft de exclusiviteit voor sparen en beleggen (en niet voor kredieten).

De CBF put haar bevoegdheid om via circulaire maatregelen te treffen uit de artikelen 20 en 46 van de wet van 22 maart 1993.

Artikel 20 bepaalt dat « iedere kredietinstelling moet beschikken over een voor haar voorgenomen werkzaamheden passende beleidsstructuur, administratieve en boekhoudkundige organisatie en interne controle ».

Artikel 46 bepaalt dat « de kredietinstellingen onderworpen zijn aan het toezicht van de Commissie voor het Bank- en Financiewezen. De Commissie voor het Bank- en Financiewezen kan zich alle inlichtingen doen verstrekken over de organisatie, de werking, de positie en de verrichtingen van de kredietinstellingen ».

Op basis van die bepalingen meende de CBF de exclusiviteit te kunnen opleggen aan de kredietinstellingen. Het arrest Petercam van 8 januari 2001 van de Raad van State heeft echter de juridische waarde van de circulaire ernstig aangetast. Het exclusiviteitsbeginsel, zoals uiteengezet in de circulaire B93/5 aan de kredietinstellingen, is immers niet louter een aanbeveling. In artikel 2.1.3. van de circulaire wordt uitdrukkelijk bepaald dat de gevolmachtigde agenten de exclusiviteitsregel zowel rechtstreeks als onrechtstreeks dienen na te leven en niet mogen omzeilen door een beroep te doen op natuurlijke of rechtspersonen die als tussenpersoon optreden. Daarmee gaat de CBF de haar door de wet toegekende bevoegdheden te buiten.

De wettelijke basis voor de huidige « exclusiviteitsregel » ontbreekt dus. Het intrekken van de exclusiviteitsregel uit de circulaire B93/5 opent de poort voor de bankmakelaar, de zelfstandige tussenpersoon die spaar- en beleggingsproducten van meerdere kredietinstellingen aanbiedt.

In de *Studie over de financiële bemiddeling* van de CBF en de Controledienst voor verzekeringen van 25 oktober 2002 staat daarover te lezen :

« De efficiëntie van het exclusiviteitsbeginsel op prudentieel vlak kan dus niet worden betwist. Maar dit beginsel heeft ook nadelen. De exclusiviteit beperkt namelijk de mededinging. In de verzekeringssector heeft de wetgever het statuut van makelaar steeds wenselijk te handhaven omdat dit de mededinging tussen verzekeringsondernemingen bevordert, wat uiteindelijk aan de verzekeringnemer ten goede komt. Verwacht mag worden dat de invoering van een makelaarsstatuut in de financiële sector de mededinging tussen kredietinstellingen, beleggingsondernemingen en verzekeringsondernemingen zal vergroten, met gunstige gevolgen voor het publiek wat betreft het rendement van de aangeboden producten, de omvang van de ten laste gelegde commissies en de kwaliteit van de dienstverlening. » (blz. 73)

De door de overheid opgelegde exclusiviteit is zowel economisch-financieel als reglementair niet houdbaar :

1. De « verplichte » exclusiviteit bestaat niet voor alle bancaire producten, maar enkel voor de bancaire spaar- en beleggingsproducten. Kredieten vallen niet onder de exclusiviteit. Heel wat zelfstandige bankagenten zijn ook actief als kredietmakelaar en bieden kredieten aan van diverse kredietinstellingen.
2. De verzekeringsproducten in tak 21 en tak 23 hebben voor de consument het uitzicht van een bancair beleggingsproduct. Het zijn echter geen bancaire producten en bijgevolg zijn ze niet onderworpen aan de circulaire B93/5 en vallen ze niet onder het toezicht van de CBF. Een verzekeringsmakelaar die een belegging aanbiedt in een verzekeringsvorm, dient geen rekening te houden met het exclusiviteitsbeginsel. Men contracteert met de verzekeraar die men verkiest. De contractuele vrijheid speelt hier ten volle. Biedt dezelfde tussenpersoon de belegging daarentegen aan als een bankproduct, dan is hij gebonden aan de kredietinstelling waarmee hij samenwerkt voor alle bancaire spaar- en beleggingsproducten.
3. De klassieke exclusieve agent wordt verdrongen door andere distributiekanaalen van zijn principaal, de bank, zoals internet en *direct mailing*. Een aantal kredietinstellingen zuigt systematisch klanten weg bij haar agenten via andere kanalen. De begoede klanten worden afgeleid naar de *private banking*.
4. De consument wint bij meer concurrentie en vergelijkbaarheid. De tussenpersoon die niet-exclusief werkt, kan rekening houden met het beleggingsprofiel van de klant en hem diverse producten aanbieden van verschillende kredietinstellingen.
5. Voor wat de Belgische markt betreft, kan ook nog gewezen worden op de wet van 5 augustus 1991 tot bescherming van de economische mededinging. De circulaire 93/5 van de CBF verstoort echter ook de Europese markt. Voor vele bankagenten en kredietinstellingen uit andere lidstaten is het onmogelijk om zich op de vrije markt te begeven en vrij diensten te leveren.

De parallel met de verzekeringsmarkt ligt voor de hand. Net zoals dat in de wet van 27 maart 1995 betreffende de verzekeringsbemiddeling en de distributie van verzekeringen wordt bepaald, moet ook aan

de « bancaire » tussenpersoon de keuze worden gelaten om al dan niet gebonden met een bepaalde kredietinstelling te werken. Het onderscheid tussen de categorieën 'makelaar' en 'agent', dat binnen de verzekeringssector bestaat, moet ook mogelijk zijn voor bancaire tussenpersonen.

De wet van 27 maart 1995 regelt de toegang tot alle vormen van de verzekeringsbemiddeling en stelt daarbij de bescherming van de consument centraal. Zij is van toepassing op alle verzekeringstussenpersonen die werkzaam zijn als zelfstandigen in de zin van de sociale wetgeving, ook al verrichten zij die werkzaamheden slechts occasioneel. Daarentegen sluit de wet de verzekeringstussenpersonen uit, die activiteiten uitoefenen met het oog op het herverzekeren van risico's of het verzekeren van risico's die uitsluitend gelopen worden door hun eigen ondernemingen of door de groep van ondernemingen waartoe zij behoren. De verklaring daarvoor moet uiteraard worden gezocht in het feit dat de wetgever de consument wil beschermen en niet de beroepsbeoefenaars in hun wederzijdse relaties, of het nu verzekeraars of herverzekeraars zijn. Bovendien moet worden aangestipt dat personen die uitsluitend advies verstrekken inzake verzekeringen, en daarbij geen verzekeringen aanbieden, niet onderworpen zijn aan de wet.

Daarnaast is de wet tevens van toepassing op personen die in een verzekeringsonderneming of bij een verzekeringstussenpersoon verantwoordelijk zijn voor de distributie van de verzekeringsproducten en voor het rechtstreeks aanbieden van de producten aan het publiek. Als de verzekeringstussenpersoon een rechtspersoon is of werknemers in dienst heeft, moeten verantwoordelijken voor de distributie worden aangesteld. Die verantwoordelijken voor de distributie en personen die in contact staan met het publiek, moeten enkel aan welbepaalde vereisten van de wet voldoen.

De wet legt dus een aantal vereisten op aan de verzekeringstussenpersonen en aan de verantwoordelijken voor de distributie.

Een wettelijk kader voor de bankagenten en de bankmakelaars is noodzakelijk. Dit wetsvoorstel beoogt dat statuut te organiseren.

Luc WILLEMS.

WETSVOORSTEL

HOOFDSTUK I

Algemene bepaling

Artikel 1

Deze wet regelt een aangelegenheid als bedoeld in artikel 78 van de Grondwet, behalve de artikelen 12, 16, § 2, en 19, die een aangelegenheid regelen als bedoeld in artikel 77 van de Grondwet.

HOOFDSTUK II

Doel en toepassingsgebied

Art. 2

Deze wet bepaalt de voorwaarden waaraan voldaan moet zijn om als financiële tussenpersoon op te treden of om financiële producten aan het publiek te koop aan te bieden in welke vorm ook, alsook de regels betreffende de informatie aan het publiek, en organiseert de controle op de naleving van die voorwaarden en regels.

Art. 3

§ 1. Deze wet is van toepassing op alle bemiddelaars inzake bank- en beleggingsproducten, met uitzondering van de bemiddelaars inzake consumentenkrediet, de bemiddelaars inzake hypothecair krediet en de bemiddelaars inzake valutahandel.

Onder bemiddelaars inzake bank- en beleggingsproducten worden verstaan alle rechtspersonen of natuurlijke personen, werkzaam als zelfstandige in de zin van de sociale wetgeving, die in welke vorm ook een van de hierna vermelde werkzaamheden uitoefenen, zelfs occasioneel :

1° de bankmakelaar : de natuurlijke persoon die beroepshalve of de rechtspersoon die vanuit zijn maatschappelijk doel, in eigen naam en voor eigen rekening, zonder enige vertegenwoordigingsbevoegdheid, een financiële instelling en een derde samenbrengt voor welbepaalde bankverrichtingen, zowel krediet-, spaar- als beleggingsverrichtingen, zonder daarbij de activiteiten uit te oefenen bedoeld in de wet van 6 april 1995 inzake de secundaire markten, het statuut en het toezicht op de beleggingsondernemingen, de bemiddelaars en beleggingsadviseurs;

2° de bankagent : de natuurlijke persoon die beroepshalve of de rechtspersoon die vanuit zijn maatschappelijk doel bevoegd is om in naam en voor rekening van een financiële instelling verrichtingen uit te voeren die tot haar normaal bedrijf behoren, in rechtstreeks contact met de clientèle;

3° de banksubagent : de natuurlijke persoon die beroepshalve of de rechtspersoon die vanuit zijn maatschappelijk doel handelt voor rekening van de personen bedoeld in de punten 1° en 2°;

4° de financiële adviseur : de natuurlijke persoon die beroepshalve of de rechtspersoon die vanuit zijn maatschappelijk doel, in eigen naam en voor eigen rekening, zonder enige vertegenwoordigingsbevoegdheid, in financiële verrichtingen geïnteresseerde personen adviseert en bijstaat in het kader van zowel krediet-, spaar-, successie- als beleggingsplanning, zonder daarbij de activiteiten uit te oefenen bedoeld in de wet van 6 april 1995 inzake de secundaire markten, het statuut en het toezicht op de beleggingsondernemingen, de bemiddelaars en beleggingsadviseurs.

§ 2. De bepalingen van deze wet zijn van toepassing op de personen die in een kredietinstelling als verantwoordelijke voor de distributie van bank- en beleggingsproducten zijn aangewezen. Voor die personen gelden dezelfde vereisten van beroepskennis, geschiktheid en professionele betrouwbaarheid als voorgeschreven voor de tussenpersonen in artikel 13, 1°, en 3°.

Art. 4

Als een van de in artikel 3, § 1, omschreven beroepswerkzaamheden uitgeoefend wordt door een rechtspersoon of door een natuurlijke persoon die werknemers in dienst heeft, gelden de vereisten van beroepskennis, geschiktheid en professionele betrouwbaarheid voor de personen die als verantwoordelijke voor de distributie van bank- en beleggingsproducten zijn aangewezen.

Art. 5

De in artikel 4 bedoelde tussenpersonen en de kredietinstellingen wijzen verantwoordelijken aan voor de distributie, ten minste één voor de hoofdzetel en één per bijkantoor waar een distributieactiviteit wordt uitgeoefend. Indien ze er meer dan vijf personen tewerkstellen, wijzen ze voor de hoofdzetel minstens twee verantwoordelijken voor de distributie aan.

HOOFDSTUK III

Inschrijving

Afdeling 1

Algemene bepalingen

Art. 6

Niemand mag in België een van de werkzaamheden omschreven in artikel 3, § 1, uitoefenen zonder ingeschreven te zijn in het register van de bemiddelaars van bank- en beleggingspersonen bijgehouden door de Commissie voor het bank-, financie- en assurantiewezen. Dat register wordt onderverdeeld in de categorieën « bankmakelaars », « bankagenten », « banksubagenten » en « financiële adviseurs » die respectievelijk overeenkomen met de in artikel 3, § 1, tweede lid, bedoelde werkzaamheden.

Art. 7

De tussenpersoon die ingeschreven wil worden in de categorie « bankmakelaars » voegt bij zijn verzoek om inschrijving een verklaring op erewoord waaruit blijkt dat hij zijn beroepswerkzaamheden uitoefent buiten enige exclusieve agentuurovereenkomst of enige andere juridische verbintenis die hem verplicht zijn hele productie of een bepaald deel ervan te plaatsen bij een kredietinstelling of enkele kredietinstellingen die tot een zelfde groep behoren.

De tussenpersoon die ingeschreven staat in de categorie « bankmakelaars » kondigt in elk van zijn verkooppunten, op een heldere, leesbare en ondubbelzinnige wijze, met een affiche elk aandeel van een kredietinstelling aan dat minstens 5 % vertegenwoordigde van zijn omzetcijfer in de loop van het recentste boekjaar en houdt het ter beschikking van elke kandidaat-cliënt die erom verzoekt.

Onverminderd de wettelijke bepalingen betreffende de onschendbaarheid van de woning en de bescherming van de persoonlijke levenssfeer, mag de Commissie voor het bank-, financie- en assurantiewezen een onderzoek uitvoeren, inclusief in de lokalen die door de tussenpersoon worden gebruikt voor de uitoefening van zijn werkzaamheid of op de zetel van de betrokken kredietinstellingen om de juistheid van die verklaring na te gaan.

Elke wijziging in de gegevens waarop de in het eerste lid bedoelde verklaring op erewoord betrekking heeft, wordt dadelijk aan de Commissie meegedeeld.

Art. 8

De bemiddelaar in bank- en beleggingsproducten vermeldt op het briefpapier en al de andere documenten betreffende de activiteiten van financiële bemiddeling die van hem uitgaan, evenals op zijn reclame, zijn inschrijvingsnummer in het register van de tussenpersonen.

Op vraag van de cliënt deelt hij hem de aard en de draagwijdte van zijn bevoegdheden mee.

De in het eerste lid bedoelde vermeldingen worden, wat de bankagenten betreft, aangevuld met de naam van de kredietinstelling in wiens naam en voor wiens rekening zij in exclusiviteit handelen en, wat de banksubagenten betreft, met de naam van de tussenpersoon voor wie ze werken.

De in artikel 3, § 2, bedoelde personen vermelden bij elk contact met het publiek de naam van de kredietinstelling waarvoor zij op directe of indirecte wijze werken.

Art. 9

Voor de werkzaamheden bedoeld bij deze wet, mag niemand de titel van bankmakelaar, bankagent of banksubagent of financieel adviseur dragen tenzij hij is ingeschreven in de overeenstemmende categorie in het register van de bemiddelaars in bank- en beleggingsproducten.

Art. 10

De onderdanen van een lidstaat van de Europese Unie worden ingeschreven in het register van de bemiddelaars in bank- en beleggingsproducten op voorwaarde dat zij voldoen aan de voorwaarden bepaald in artikel 13.

Afdeling 2

Procedure en voorwaarden

Art. 11

Elke aanvraag om registratie wordt overeenkomstig de door de Koning vastgestelde vormen en voorwaarden gericht aan de Commissie voor het bank-, financie- en assurantiewezen. In zijn aanvraag geeft de kandidaat aan in welke categorie hij ingeschreven wenst te worden.

De kandidaat staft zijn aanvraag met de nodige documenten die aantonen dat hij aan alle voorwaarden voldoet.

Zonder afbreuk te doen aan de bepalingen van artikel 13 kunnen meerdere kandidaten hun aanvraag tot inschrijving collectief indienen, indien hun verplichtingen door een centrale instelling worden gewaarborgd. Voor de toepassing van deze wet wordt hun dossier behandeld alsof het om een enkele onderneming gaat.

Binnen zestig dagen na ontvangst van de aanvraag en van de vereiste documenten beslist de commissie de kandidaat al dan niet in het register in te schrijven onder de door hem gevraagde categorie. De Commissie brengt haar beslissing ter kennis van de aanvrager bij een ter post aangetekende brief. In geval van weigering wordt de beslissing gemotiveerd. Elke wijziging van de in het tweede lid vermelde documenten wordt onverwijld aan de commissie medegedeeld, onverminderd het recht van de commissie om bij de betrokkene informatie in te winnen of bewijskrachtige documenten op te vragen.

Wanneer een geregistreerde persoon niet meer voldoet aan een van de voorwaarden van artikel 13 of indien hij in gebreke blijft de voorschriften van artikel 14 na te leven, wordt hij door de commissie aangemaand om zijn toestand te regulariseren. Indien hij daaraan geen gevolg geeft binnen de door de commissie gestelde termijn, wordt zijn inschrijving in het register geschrapt.

Indien een geregistreerde persoon niet meer voldoet aan de voorwaarden van artikel 7, wordt hij naar een andere categorie van het register overgebracht.

De lijst van de geregistreerde bemiddelaars in bank- en beleggingsproducten wordt, per categorie, tweejaarlijks bekendgemaakt in het *Belgisch Staatsblad*.

Art. 12

Tegen een beslissing van de Commissie voor het bank-, financie- en assurantiewezen tot inschrijving in een categorie van het register van de tussenpersonen of tot weigering, schrapping of wijziging van de inschrijving is beroep mogelijk bij de Raad van State volgens de procedure bedoeld in artikel 126 van de wet van 2 augustus 2002 betreffende het toezicht op de financiële sector en de financiële diensten.

Art. 13

Om in het register van de bemiddelaars in bank- en beleggingsproducten te worden ingeschreven en die inschrijving te behouden, moet de betrokken financiële tussenpersoon :

1° de vereiste beroepskennis bezitten;

2° een voldoende financiële draagkracht waarborgen. De Koning bepaalt op voorstel van de Commissie voor het bank-, financie- en assurantiewezen de vorm en de inhoud van die vereiste;

3° een voldoende geschiktheid en professionele betrouwbaarheid garanderen. De artikelen 3, *3bis* en *3ter* van het koninklijk besluit nr. 22 van 24 oktober 1934 waarbij aan bepaalde veroordeelden en aan de gefailleerden verbod wordt opgelegd bepaalde ambten, beroepen of werkzaamheden uit te oefenen en waarbij aan de rechtbanken van koophandel de bevoegdheid wordt toegekend dergelijk verbod uit te spreken, zijn, wat deze wet betreft, enkel van toepassing op degenen die de in artikel 3 vermelde werkzaamheden als zelfstandige wensen uit te oefenen;

4° de risico's voor beroepsaansprakelijkheid verzekerd hebben. Van de vereiste van beroepsaansprakelijkheidsverzekering zijn evenwel vrijgesteld de tussenpersonen, voor zover de kredietinstellingen of andere tussenpersonen, met inbegrip van de verzekeringsondernemingen, waarvoor of in naam waarvan zij optreden, die aansprakelijkheid op zich nemen. De Koning bepaalt op voorstel van de Commissie voor het bank-, financie- en assurantiewezen de voorwaarden van de verzekering;

5° zich ervan onthouden deel te nemen aan de promotie, de sluiting en de uitvoering van transacties die klaarblijkelijk strijdig zijn :

a) met de wettelijke en reglementaire bepalingen van het Belgisch recht die van dwingende orde zijn, wanneer het gaat om transacties gesloten met een in België toegelaten kredietinstelling;

b) met de wettelijke en reglementaire bepalingen van het Belgisch recht die van algemeen belang zijn, wanneer het gaat om transacties gesloten met een niet in België toegelaten kredietinstelling;

6° slechts handelen met financiële instellingen die erkend zijn met toepassing van de wet van 22 maart 1993 op het statuut van en het toezicht op de kredietinstellingen en die gemachtigd zijn om financiële verrichtingen uit te voeren die tot hun normaal bedrijf behoren;

7° een jaarlijks inschrijvingsrecht betalen. Op voorstel van de Commissie voor het bank-, financie- en assurantiewezen bepaalt de minister die bevoegd is voor Economische Zaken, het bedrag van dat inschrijvingsrecht volgens de door de Koning te bepalen criteria.

Art. 14

§ 1. Onder de in artikel 13, 1°, bedoelde beroepskennis wordt verstaan :

1° een voldoende kennis van de volgende materies :

a) technische kennis :

i) de wetgeving op de handelsagentuurovereenkomst, de financiële wetgeving, in het bijzonder de wetgeving inzake sparen en beleggen, financiële transacties, instellingen en markten, beurspraktijken en kredietverstrekking, met inbegrip van de belangrijke bepalingen van de Europese regelgeving en van de fiscale aspecten;

ii) de wetgeving op de bescherming van de consument en de wetgeving op de handelspraktijken;

b) bedrijfsbeheer :

i) grondbegrippen van boekhouding;

ii) grondbegrippen van fiscaal, economisch en sociaal recht in verband met het beroep;

iii) een praktische ervaring in financiële bemiddeling en advisering.

De Commissie voor het bank-, financie- en assurantiewezen bepaalt de structuur en de inhoud van die praktische ervaring, alsook de handelingen die onder supervisie van een ingeschreven persoon kunnen worden verricht tijdens de periode waarin praktische ervaring wordt opgedaan.

§ 2. Het bewijs van de vereiste beroepskennis wordt geleverd door :

1° de houders van één van de door de Koning opgesomde diploma's van hoger onderwijs die een praktische ervaring hebben opgedaan waarvan de duur door de Koning wordt bepaald doch die niet langer mag zijn dan twee jaar;

2° de houders van een diploma van hoger middelbaar onderwijs die :

a) met vrucht een gespecialiseerde cursus in financiële bemiddeling hebben gevolgd die wordt georganiseerd door of krachtens een decreet van een gemeenschapsregering, een representatieve beroepsorganisatie, een kredietinstelling of een tussenpersoon, met inbegrip van de kredietinstellingen, en die erkend is door de Commissie voor het bank-, financie- en assurantiewezen;

b) en een praktische ervaring hebben opgedaan waarvan de duur door de Koning wordt bepaald doch die niet langer mag zijn dan twee jaar.

Voor de personen die geen inschrijving in de categorie « bankmakelaars » van het register van de tussenpersonen aanvragen, wordt de duurtijd van de praktische ervaring verminderd tot de helft.

De kredietinstellingen, de beroepsorganisaties en de tussenpersonen delen aan de de Commissie voor het bank-, financie- en assurantiewezen de structuur en de inhoud van hun opleidingsprogramma mee. De Commissie controleert of het opleidingsprogramma aan de in dit artikel gestelde eisen voldoet en of de geslaagde deelnemers met goed gevolg het programma hebben afgewerkt. Zo nodig kan de Commissie de erkenning intrekken.

§ 3. De Koning kan, op voorstel van de Commissie voor het bank-, financie- en assurantiewezen, de bepalingen van de vorige paragrafen wijzigen om ze in overeenstemming te brengen met de gewijzigde wettelijke of reglementaire bepalingen inzake het hoger of secundair onderwijs.

Art. 15

De betrokken kredietinstellingen geven over het bepaalde in artikel 3, § 2, eerste lid, periodiek rekenschap aan de Commissie voor het bank-, financie- en assurantiewezen door mededeling van een naamlijst van de betreffende personen en van alle latere wijzigingen in die lijst. Die personen worden door de commissie ingeschreven met vermelding van het codenummer waaronder de kredietinstelling is geregistreerd krachtens de wet van de wet van 22 maart 1993 op het statuut van en het toezicht op de kredietinstellingen.

De betrokken financiële tussenpersonen geven over de uitvoering van het bepaalde in artikel 4, eerste lid, periodiek rekenschap aan de commissie voor het bank-, financie- en assurantiewezen door mededeling van een naamlijst van de verantwoordelijke personen en van alle latere wijzigingen in die lijst. Die personen worden door de Commissie ingeschreven met vermelding van het inschrijvingsnummer van de tussenpersoon die hen tewerkstelt. Artikel 11 is van overeenkomstige toepassing.

Betreffende al de in de artikelen 3, § 2, en 4 bedoelde personen bewaart de werkgever de lijst met de bijhorende stukken en houdt hij die ter beschikking van de Commissie.

HOOFDSTUK IV

Organisatie van het toezicht

Art. 16

§ 1. De Commissie voor het bank-, financie- en assurantiewezen wordt belast met de controle op de naleving van deze wet. Daartoe richt zij een afzonderlijke dienst in.

Wanneer de commissie praktijken vaststelt die strijdig zijn met andere wetgevingen dan deze wet, brengt zij de overheden die bevoegd zijn voor die aangelegenheden daarvan op de hoogte. Evenzo brengen die overheden de Commissie op de hoogte van de door hen vastgestelde inbreuken op wetten of besluiten door de aan deze wet onderworpen personen. Die inlichtingen blijven onderworpen aan de regels van het beroepsgeheim waartoe die overheden zijn gehouden.

De commissie kan ambtshalve of na klacht de tussenpersonen waarschuwen en eventueel schorsen of schrappen uit het register, indien zij oordeelt dat die inbreuken aantonen dat die personen niet meer geschikt zijn overeenkomstig artikel 13.

De schrapping houdt het verbod in om de gereguleerde werkzaamheid in België uit te oefenen en de titel te voeren.

§ 2. Tegen een beslissing van de Commissie voor het bank-, financie- en assurantiewezen tot waarschuwing, schorsing of schrapping is beroep mogelijk bij de Raad van State volgens de procedure bedoeld in artikel 126 van de wet van 2 augustus 2002 betreffende het toezicht op de financiële sector en de financiële diensten.

Art. 17

De Commissie voor het bank-, financie- en assurantiewezen kan adviezen uitbrengen in verband met de besluiten te nemen ter uitvoering van deze wet.

HOOFDSTUK V

Sancties

Art. 18

§ 1. Onverminderd de toepassing van strengere in het Strafwetboek gestelde straffen, wordt met gevangenisstraf van acht dagen tot drie maanden en met geldboete van 200 euro tot 2 000 euro of met een van die straffen alleen gestraft, hij die met bedrieglijk opzet :

1° de werkzaamheid van tussenpersoon uitoefent zonder ingeschreven te zijn in het register van de financiële tussenpersonen of zonder te handelen voor rekening van een in het register ingeschreven tussenpersoon;

2° voor de aanduiding van zijn beroep de titel van bankmakelaar gebruikt zonder in het register ingeschreven te zijn in de categorie « bankmakelaars »;

3° aan een werknemer opdracht geeft financiële verrichtingen uit te voeren zonder dat die werknemer aan de in deze wet gestelde voorwaarden voldoet;

4° door een niet-ingeschreven tussenpersoon doorgegeven financiële verrichtingen uitvoert;

5° aan een niet-ingeschreven tussenpersoon een agentuurovereenkomst aanbiedt.

Aan de personen die wegens een van de in het eerste lid vermelde inbreuken veroordeeld worden, kan een definitieve of tijdelijke sluiting worden opgelegd van een deel van de lokalen of van alle lokalen die worden gebruikt voor de uitoefening van de werkzaamheid van tussenpersoon.

Indien de in het eerste lid vermelde inbreuken te wijten zijn aan nalatigheid, worden zij gestraft met geldboete van 1 euro tot 25 euro.

§ 2. Alle bepalingen van boek I van het Strafwetboek, met inbegrip van hoofdstuk VII en artikel 85, zijn toepasselijk op de bij deze wet bepaalde inbreuken.

§ 3. Elke persoon die weigert aan de Commissie voor het bank-, financie- en assurantiewezen de door haar gevraagde inlichtingen en bescheiden te verstrekken die nodig zijn voor de controle op de toepassing van deze wet, die zich tegen onderzoeksmaatregelen verzet of die een valse verklaring aflegt, wordt gestraft met gevangenisstraf van acht dagen tot vijftien dagen en met geldboete van 26 euro tot 1 000 euro of met een van die straffen alleen, en wordt uit het register geschrapt.

Art. 19

§ 1. Onder de bij deze wet gestelde voorwaarden en voor zover de feiten vatbaar zijn voor strafrechtelijke sancties, wordt aan de persoon die een in artikel 18 bedoelde inbreuk heeft gepleegd, een administratieve boete opgelegd van 25 euro tot 25 000 euro, zonder dat het bedrag 1 procent van de tijdens het recentste boekjaar geïnde commissielonen mag overschrijden.

In geval van herhaling binnen een termijn van vijf jaar wordt het maximum gebracht op 3 procent van de tijdens het recentste boekjaar geïnde commissielonen, zonder dat het bedrag 75 000 euro mag overschrijden.

De administratieve boete mag worden berekend in een dagbedrag.

§ 2. De inbreuken op deze wet of haar uitvoeringsbesluiten geven aanleiding tot hetzij strafvervolgung, hetzij een administratieve boete.

§ 3. De administratieve boete wordt opgelegd door de door de Koning aangewezen ambtenaar.

Die ambtenaar stuurt een exemplaar van het proces-verbaal dat de inbreuk vaststelt, naar de procureur des Konings.

§ 4. De procureur des Konings beslist of er al dan niet een strafvervolgung wordt ingesteld.

De strafvervolgung sluit de toepassing van een administratieve boete uit, zelfs indien een vrijspraak er een einde aan maakt.

De procureur des Konings beschikt over een termijn van een maand te rekenen van de ontvangst van het proces-verbaal om de door de Koning aangewezen ambtenaar in kennis te stellen van zijn beslissing tot het instellen van een strafvervolgung.

§ 5. Ingeval de procureur des Konings van vervolgung afziet of nalaat zijn beslissing binnen de gestelde termijn kenbaar te maken, beslist de ambtenaar of een administratieve boete wegens de inbreuk wordt opgelegd na eerst de overtreder, overeenkomstig de bepalingen van deze wet en haar uitvoeringsbesluiten, in de gelegenheid gesteld te hebben zijn verweermiddelen voor te dragen.

De beslissing van de ambtenaar stelt het bedrag van de administratieve boete vast en is met redenen omkleed. Zij wordt bij een ter post aangetekende brief ter kennis gebracht van de overtreder, samen met een verzoek tot betaling van de boete binnen de door de Koning gestelde termijn.

De kennisgeving van de beslissing die het bedrag van de administratieve boete vaststelt, doet de strafvordering vervallen.

De betaling van de boete maakt een einde aan de vordering van de administratie.

§ 6. De overtreder die de beslissing van de bevoegde ambtenaar betwist, stelt op straffe van uitsluiting bij verzoekschrift beroep in bij de rechtbank van eerste aanleg binnen een termijn van twee maanden te rekenen van de kennisgeving van de beslissing.

De bepaling van het eerste lid wordt vermeld in de beslissing waarbij de administratieve boete wordt opgelegd.

§ 7. Indien de overtreder in gebreke blijft de administratieve boete te betalen, wordt de beslissing van de bevoegde ambtenaar of de in kracht van gewijsde gegane beslissing van de rechtbank van eerste aanleg gezonden aan het bestuur der Registratie en Domeinen met het oog op de invordering van het bedrag van de boete.

De door de in het eerste lid bedoelde administratie ingestelde vervolgingen verlopen overeenkomstig artikel 3 van de domaniale wet van 22 december 1949.

§ 8. De Koning bepaalt de termijn en de wijze van betaling van de administratieve boete, alsook de termijn voor het indienen van het verzoekschrift bij de rechtbank van eerste aanleg.

§ 9. De administratieve beslissing waarbij de administratieve boete wordt opgelegd, wordt genomen binnen drie jaar na het feit dat aanleiding geeft tot een in deze wet bedoelde overtreding.

Die termijn wordt evenwel gestuit door de in de vorige paragrafen vermelde onderzoeks- of vervolgingshandelingen, met inbegrip van de kennisgevingen van de procureur des Konings inzake het instellen van strafvervolgingen en het verzoek aan de overtreder om zijn verweermiddelen voor te dragen, voor zover ze verricht worden binnen de in het eerste lid gestelde termijn. Door die rechtshandelingen begint een nieuwe termijn met dezelfde duurtijd te lopen, zelfs ten aanzien van personen die er niet bij zijn betrokken.

HOOFDSTUK VI

Overgangsbepalingen

Art. 20

§ 1. De financiële tussenpersonen die bij de inwerkingtreding van deze wet reeds een jaar voltijds of drie jaar deeltijds de werkzaamheid van financiële tussenpersoon uitoefenen, krijgen een voorlopige toelating om die werkzaamheden verder uit te oefenen. In voorkomend geval krijgen de als verantwoordelijke voor de distributie aangewezen personen een voorlopige toelating om hun werkzaamheden verder uit te oefenen indien zij die bij de inwerkingtreding van deze wet reeds een jaar voltijds of twee jaar deeltijds uitoefenen.

Om de voorlopige toelating te behouden dienen de financiële tussenpersonen, binnen zes maanden na de inwerkingtreding van deze wet, een aanvraag in bij de Commissie voor het bank-, financie- en assurantiewezen waaraan, in voorkomend geval, de naamlijst wordt toegevoegd van de als verantwoordelijke voor de distributie aangewezen personen.

De aanvraag gaat vergezeld van de nodige bewijsstukken waaruit blijkt dat de tussenpersonen voldoen aan de in artikel 13, 2°, 3°, 4° en 5°, gestelde vereisten. De voorlopige toelating vervalt van rechtswege wanneer dat bewijs niet wordt geleverd.

Het behoud van de voorlopige toelating is eveneens onderworpen aan de betaling van het bij artikel 13, 6°, bepaalde jaarlijks inschrijvingsrecht. Bij gebreke van betaling van dat recht binnen de door de commissie toegestane termijn vervalt de voorlopige toelating van rechtswege.

De tussenpersonen die een voorlopige toelating hebben, kunnen overeenkomstig het bepaalde in artikel 11 bij de commissie een aanvraag indienen tot definitieve inschrijving in het register, zodra zij de nodige

documenten voorleggen die aantonen dat zij ook voldoen aan de in artikel 13, 1°, gestelde kennisvereiste, alsook een verklaring dat de verantwoordelijken voor de distributie ook aan die kennisvereiste voldoen.

§ 2. De als verantwoordelijke voor de distributie aangewezen personen van een kredietinstelling krijgen een voorlopige toelating om hun werkzaamheden verder uit te oefenen indien zij die bij de inwerkingtreding van deze wet reeds een jaar voltijds of twee jaar deeltijds uitoefenen. Om die toelating te kunnen behouden, leggen de betrokken kredietinstellingen, binnen zes maanden na de inwerkingtreding van deze wet, de in artikel 15 bepaalde naamlijst over aan de commissie.

Zodra de onderneming verklaart dat de op de naamlijst voorkomende personen voldoen aan de in artikel 13, 1°, gestelde kennisvereiste, kunnen die personen, op aanvraag van de betrokken kredietinstelling, door de commissie definitief worden ingeschreven.

§ 3. De in de §§ 1 en 2 bepaalde voorlopige toelatingen vervallen van rechtswege uiterlijk de eerste dag van de vijftiende maand volgend op die van de inwerkingtreding van deze wet.

Art. 21

In afwijking van artikel 14, § 2, wordt voor de definitieve inschrijving van de personen die overeenkomstig artikel 20, §§ 1 en 2, een voorlopige toelating hebben gekregen, geen bewijs geëist dat ze de vereiste beroepskennis hebben verworven :

1° wat de in artikel 20, § 1, bedoelde tussenpersonen betreft, indien ze hun werkzaamheid als bedoeld in artikel 3 als zelfstandige of als bedrijfsleider sedert vier jaar uitoefenen of sedert twee jaar indien zij bewijzen dat zij daarenboven ook gedurende minstens drie jaar die werkzaamheid hebben uitgeoefend voor een of meer tussenpersonen of kredietinstellingen;

2° wat de in artikel 20, §§ 1 en 2, bedoelde verantwoordelijken voor de distributie van een tussenpersoon of van een kredietinstelling betreft, indien ze gedurende minstens drie jaar de in artikel 3 bedoelde werkzaamheid hebben uitgeoefend voor een of meer tussenpersonen of kredietinstellingen.

Voor de personen die bij de inwerkingtreding van deze wet de in artikel 14, § 2, 2°, a), bedoelde gespecialiseerde cursus in financiële bemiddeling gevolgd hebben of volgen, volstaat een diploma van lager secundair onderwijs.

HOOFDSTUK VII

Slotbepalingen

Art. 22

De Koning oefent de Hem bij deze wet toegekende bevoegdheden uit op de gezamenlijke voordracht van de ministers die bevoegd zijn voor Middenstand en voor Economische Zaken.

Art. 23

Deze wet treedt in werking op een door de Koning te bepalen datum en uiterlijk op 1 januari 2005.

21 oktober 2003.

Luc WILLEMS.
